

Obsah

Předmluva vydavatele	7
Poděkování	11
Úvod	13
1 Distanční a kombinované studium	27
2 Co je e-learning a jak mi může pomoci?	33
2.1 LMS, VLE a kurz, aneb základní pojmy e-learningu	34
2.2 Hlavní výhody e-learningu	34
2.3 Nevýhody	36
2.4 Jak e-learning pomáhá ve školách	38
2.5 Jak e-learning pomáhá ve firmách	39
2.6 Jak e-learning pomáhá v nestátních neziskových organizacích a státní samosprávě	41
2.6.1 Nestátní neziskové organizace	41
2.6.2 Státní samospráva	42
2.7 Proč a kde vznikl e-learning?	42
2.8 Co byl e-learning dříve a co je dnes?	43
3 Specifika školního a firemního e-learningu	47
3.1 Školní vzdělávání	47
3.1.1 Provoz e-learningového serveru a odpovědný pracovník	47
3.1.2 Přístup k e-learningovému serveru	47
3.1.3 Organizace školního roku a uživatelů v e-learningu	48
3.1.4 Využívání e-learningu pedagogickými pracovníky a žáky	51
3.2 Firemní vzdělávání	52
3.2.1 Popis firemního vzdělávání	52
3.2.2 Strategie firemního vzdělávání	53
3.2.3 Provoz e-learningového serveru a odpovědný pracovník	54
3.2.4 Organizace vzdělávání a uživatelů v e-learningu	55
3.2.5 Fáze systému vzdělávání pomocí e-learningu	56
4 Nebude e-learning zdarma nakonec dražší?	59

4.1 Licence e-learningu LMS Moodle	59
4.2 LMS Moodle je zadarmo	60
4.3 LMS Moodle není zadarmo	61
4.4 Tak bude to dražší nebo ne?	63
5 E-learning a legislativa, aneb využijte legálně práce druhých a ušetřete čas	67
5.1 Obecné zásady pro použití cizích děl	67
5.2 Licence vhodné pro použití v e-learningových materiálech	71
5.2.1 Creative Commons	71
5.2.2 Public Domain	74
5.2.3 Jak najít podklady s vhodnými licencemi na internetu	74
5.2.4 Reverzní vyhledávání obrázků	75
6 Typy e-learningových řešení a jejich nároky	79
6.1 LMS Blackboard Learn	79
6.2 LMS Moodle	80
6.3 Google Classroom	81
6.4 Xerte Online Toolkits	83
6.5 LMS Claroline a Claroline Connect	85
7 Co budeme potřebovat pro zprovoznění LMS Moodle	89
7.1 Vlastní počítač	89
7.1.1 Spotřeba vlastního počítače	90
7.1.2 Důležité komponenty	90
7.2 Hosting	90
7.3 Virtuální počítač	91
7.4 Zálohování	91
7.4.1 Co zálohovat v LMS Moodle?	92
8 Užitečné aplikace pro tvorbu a úpravu výukových materiálů	95
8.1 Snímky obrazovek (screenshoty)	95
8.2 Záznam dění na obrazovce (screencast)	95
8.3 Úprava obrázků a fotografií	96
8.4 Tvorba schémat a výkresů	96
8.5 Úprava zvuku a jednoduchý střih videa	96

8.6 Nástroje pro authoring	97
9 Co dokáže LMS Moodle?	101
9.1 Prostředí e-learningového systému a uživatelské role	101
9.1.1 Režim úprav	104
9.1.2 Jak vidí e-learningový kurz studenti?	106
9.1.3 Uživatelské role v LMS Moodle	107
9.2 Multimediální obsah v LMS Moodle	108
9.3 Vložení videa a zvuku	109
9.4 Vložení animace nebo souboru	110
9.5 Vložení více souborů	110
9.6 Vložení odkazu	111
9.7 Vložení stránky	111
9.7.1 Vkládání matematiky	113
9.7.2 Wikimedia	114
9.7.3 Vložení libovolného objektu či vytvoření vlastního HTML kódu	115
10 Zapojujeme do vzdělávání mobily a tablety	119
10.1 Multi-screening a m-learning v LMS Moodle	119
10.2 Mobilní aplikace Moodle Mobile	123
11 Recyklujeme a sdílíme (reset, banka úloha apod.)	129
11.1 Reset kurzu	129
11.2 Záloha kurzu	130
11.3 Obnova kurzu	132
11.4 Banka úloh	133
11.4.1 Záloha úloh	133
11.4.2 Import úloh	133
11.5 Sdílení materiálů napříč kurzy	134
12 Co je to distanční text a jak se liší od učebnice?	137
12.1 Doporučená struktura a grafická úprava distančního textu	141
12.1.1 Cíle	141
12.1.2 Časová náročnost	143
12.1.3 Klíčové pojmy	143
12.1.4 Výukový text	143

12.1.5 Otázky	144
12.1.6 Úkoly a cvičení	144
12.1.7 Testy	144
12.1.8 Souhrn	145
12.1.9 Doporučená literatura a další zdroje	145
12.1.10 Seznam další studijní literatury	145
12.2 Grafická úprava distančního textu	145
12.3 Kde sehnat ikony pro šablonu distančního textu	147

13 Typy testů a testových otázek a jejich hodnocení

(kdy jaké otázky použít)

151

13.1 Banka úloh	152
13.2 Kategorie úloh	153
13.3 Testové úlohy obecně	153
13.4 Typy testových úloh	154
13.4.1 Výběr z možných odpovědí	154
13.4.2 Pravda/Nepravda	155
13.4.3 Přiřazování	156
13.4.4 Krátká tvořená odpověď	157
13.4.5 Dlouhá tvořená odpověď	157
13.4.6 Numerická úloha	158
13.4.7 Vypočítávaná úloha	160
13.4.8 Jednoduchá vypočítávaná úloha	162
13.4.9 Vypočítávaná úloha s více možnostmi	162
13.4.10 Doplnovací úloha (cloze)	163
13.4.11 Popis	164
13.5 Import a export úloh	164
13.6 Formát AIKEN	166
13.7 Formát GIFT	167
13.7.1 Třídění úloh do kategorií	168
13.7.2 Zpětná vazba	169
13.7.3 Více správných odpovědí	170
13.7.4 Krátká tvořená odpověď	171
13.7.5 Pravda/Nepravda	171
13.7.6 Přiřazovací úlohy	171

13.7.7 Dlouhá tvořená odpověď	172
13.7.8 Speciální znaky	172
13.8 Vytvoření testu	172
14 Hodnocení testů a poskytování zpětné vazby uživatelům	179
14.1 Hodnocení	179
14.2 Zpětná vazba studenta	182
14.2.1 Možnosti prohlídky testu	183
14.3 Zpětná vazba učitele	185
15 Zadáváme úkoly	189
15.1 Zadání úkolu	189
15.1.1 Časová omezení	190
15.1.2 Typy úkolů	191
15.2 Hodnocení úkolů	192
15.2.1 Kde se nastavují hodnotící škály?	193
15.2.2 Jak se vlastně zadá klasické školní známkování?	193
15.3 Hromadné stažení úkolů	193
16 Komunikujeme - nástroje pro interaktivní komunikaci	197
16.1 BigBlueButton	203
16.1.1 Bude to mluvit česky?	204
16.1.2 Sdílení obrazovky, prezentace	204
16.1.3 Komunikace	205
16.1.4 Hlasovací systém	205
16.1.5 Předání slova nebo tabule	206
16.1.6 Další nastavení	207
16.1.7 Zhodnocení BigBlueButton	207
17 Odměňujeme a motivujeme	211
17.1 Jak motivovat?	211
17.2 Požadavky na nastavení	211
17.3 Sledování plnění	212
17.4 Podmíněný přístup	214
17.5 Odznaky	215
17.6 Certifikáty	217

18 Úpravy pro uživatele se specifickými nároky	221
18.1 Kdo jsou uživatelé se specifickými nároky a proč je důležité pro ně upravovat výukové materiály?	221
18.2 Proč je dobré zabývat se úpravami materiálů?	222
18.3 Úpravy dokumentů pro čtenáře se zrakovým postižením	223
18.3.1 Ukázky úprav	224
18.4 Co můžeme udělat pro uživatele se specifickými nároky v LMS Moodle	227
19 Jak využít informace o chování uživatelů k vylepšení kurzů	233
19.1 Standardní nástroje v LMS Moodle	233
19.2 Pluginy pro pokročilé statistiky	236
19.2.1 Overview statistics (Přehledové statistiky)	236
19.2.2 Analytics	237
20 Zpětná vazba evaluace v e-learningu (zjišťujeme, co se uživatelům líbí a co ne)	243
20.1 Evaluační nástroje LMS Moodle	243
20.1.1 Anketa	243
20.1.2 Průzkum	246
20.1.3 Dotazník	248
20.2 Využití Google Formulářů	253
20.3 Využití pokročilého systému LimeSurvey	254
21 Úpravy uživatelského rozhraní a moduly	261
21.1 Změna vzhledu LMS Moodle	261
21.1.1 CSS styly	262
21.2 Nastavení motivu	263
21.3 Výběr jazyka	264
21.4 Nastavení titulní stránky	264
21.5 Postranní panely	265
21.6 Moduly	265
22 Případové studie	271
22.1 Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové	271
22.1.1 Charakteristika organizace	271
22.1.2 Časová posloupnost	271

22.1.3	Důvody implementace	271
22.1.4	Způsob implementace	272
22.1.5	Zaškolení uživatelů	272
22.1.6	Způsob využití	273
22.1.7	Další informace	273
22.2	Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové (výstup projektu ESF, včetně úprav pro studenty se specifickými nároky)	273
22.2.1	Charakteristika organizace	273
22.2.2	Časová posloupnost	273
22.2.3	Důvody implementace	274
22.2.4	Způsob implementace	274
22.2.5	Zaškolení uživatelů	275
22.2.6	Způsob využití	275
22.2.7	Další informace	275
22.3	MAPS HK	275
22.3.1	Charakteristika organizace	275
22.3.2	Časová posloupnost	276
22.3.3	Důvody implementace	276
22.3.4	Způsob implementace	276
22.3.5	Zaškolení uživatelů	277
22.3.6	Způsob využití	277
22.3.7	Další informace	277
22.4	Občanské sdružení RokIT	277
22.4.1	Charakteristika organizace	277
22.4.2	Časová posloupnost	277
22.4.3	Důvody implementace	278
22.4.4	Způsob implementace	278
22.4.5	Zaškolení uživatelů	278
22.4.6	Způsob využití	278
22.4.7	Další informace	279
22.5	Střední škola gastronomická a hotelová	279
22.5.1	Charakteristika organizace	279
22.5.2	Časová posloupnost	279
22.5.3	Důvody implementace	279
22.5.4	Způsob implementace	280

22.5.5 Zaškolení uživatelů	280
22.5.6 Způsob využití	280
22.5.7 Další informace	280
22.6 VOŠZ a SZŠ Hradec Králové	281
22.6.1 Charakteristika organizace	281
22.6.2 Časová posloupnost	281
22.6.3 Důvody implementace	281
22.6.4 Způsob implementace	281
22.6.5 Zaškolení uživatelů	282
22.6.6 Způsob využití	282
22.6.7 Další informace	283
22.7 Základní škola a mateřská škola Březová - „škola na konci světa“	283
22.7.1 Charakteristika organizace	283
22.7.2 Časová posloupnost	283
22.7.3 Důvody implementace	284
22.7.4 Způsob implementace	285
22.7.5 Zaškolení uživatelů	285
22.7.6 Způsob využití	286
22.7.7 Další informace	287

23 Použitá literatura

291